

Digistaan eettlaž vuä'pstõs

Digistaan eettlaž vuä'pstõs ee'ttkâstt digistaan u'vddi da digistaan vuäžžai õõlqtemvuõdid. Vuä'pstõõzz täävtõssân lij oou'deed staanlaž da vue'kk'es digistaan, koon čõõdte kuhttu vue'ssbeä'l õhttsažfi'ttjõõzzâst.

Mii lij digistaan?

Digistaan oudt tuärj liäđqlõ'žže ää'sšâttmõ'sše de kääzzkõõzzi da digineävvai âânmõ'sše. Tõt veä'kkat ää'sšla ââ'nned digineäv-
vvid da ää'sšeed liäđqlain kääzzkõõzzin jiõčnõ'žžen da staanjõ'žžen.

Digistaan maall liä â'ldstaan, olgglõs-staan da škooultõs. Digistaan sii'ske vuei'tte vaajtõõllâd. Tõk vuei'tte lee'd oudt-
miärkkân liäđqlaž ää'sšõõttâm vuä'pstõõzzâst, suävldõõzzi šiõttummuž le'be suävldõõzzi da kääzzkõõzzi õnnu vä'lddem vuä'pstõõzzâst. Juõ'kk organisaatia lij pue'rr meä'rted, mu'vd-
dem digistaan tõt ta'rjjad.

Olgglõs-staan:

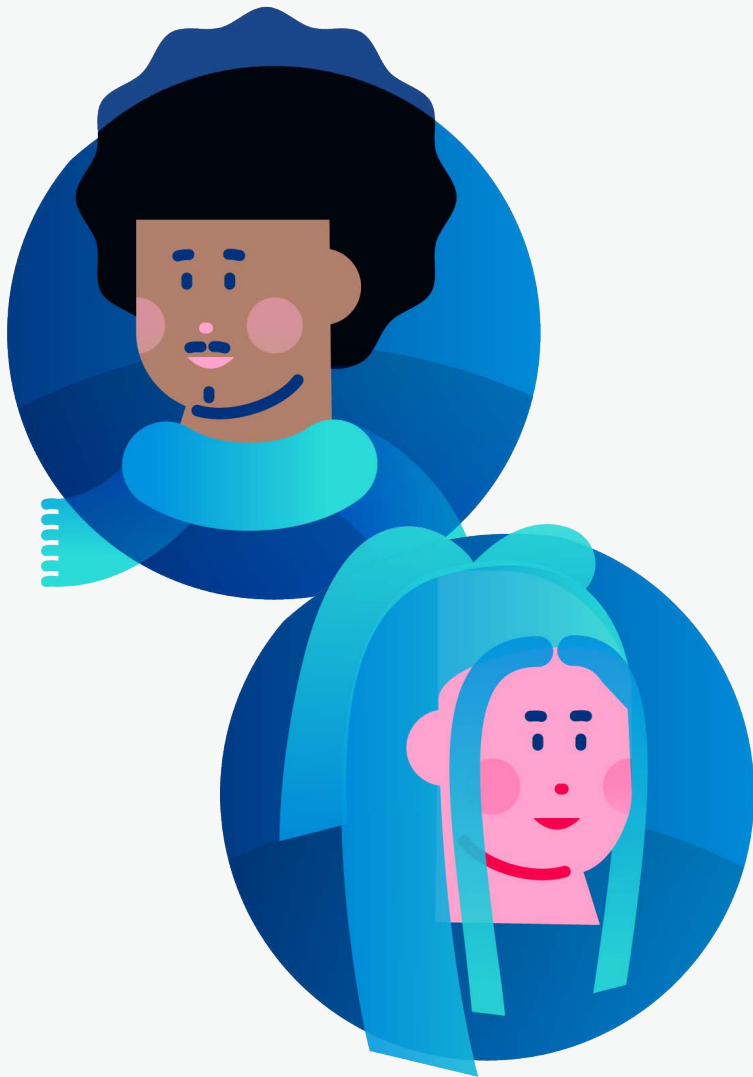
chat-, te'lfoon- le'be videostaan

Â'ldstaan:

ää'sšõõttâmpäi'k, verddõs-staan,
dooma viiggam staan

Škooultõõzz:

ne'ttškooultõõzz, kuurs

Ve'rgġneġ-kääzzkōōzzi ââ'nnem staan

Ve'rgġnii'kġkin lij vaaldŝemlää'jj meâldlaž
ōōlgtemvuōtt vuä'psted jiijjâs kääz-
zkōōzzi âânmmōōžžâst. Juō'kġ ve'rgġ-
neġ-kääzzkōōzz ōhttvuōđâst âlgg
kāunn'jed vie'kġ ōhttvuōtt-teâđ.

Meerlažvuä'pstōs

Ve'rgġneġ-kääzzkōōzzi âânmmō'šŝe
vuäžž staañ ŝe
Meerlažvuä'pstōōžžâst, kââ'tt vuä'p-
past ää'šŝmeâldlaž kääzzkōōzzi ârra.

kansalaisneuvonta.fi

tel. +358 295 000

Digitääid ko'lle pukid

Digitääid liâ tån peei'v meerlažtääid, koon vie'kġkin hâidda aarg. aa'šŝid da liâ
kġidd ōhttsažkââ'ddest.

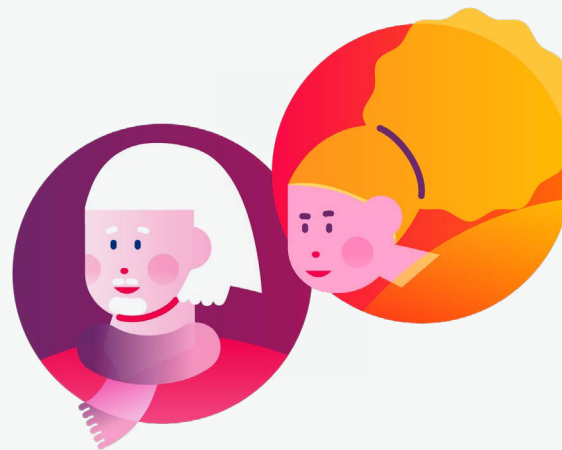
Juō'kġ'kast âlgg lee'd vuei'tlvažvuōtt äü'kġkeed digitaal'laž neävvaidd da kääz-
zkōōzzid aargstes jiōcces suâppi naa'lin.

Mee'st juō'kġ'kaž taarbâš måttmešt digistaan, ŝto vuei'ttep raajjâd
jiōččân-nallŝem digitaal'laž aarg. Jiijjâs digitääidaid vuäitt ouu'deed â'ld-
doummi, kuälmad sektoor tåimmjee'ji le'be kaauplaž tåimmjee'jivui'm.

Mä'htt táimmjam digistaan u'vddjen?

- Veä'kk̄tam liâđglaž kääzkk̄ōōzzi da digineävvai âânmōōžžâst.
- Täävtōssân lij, što juâtkast ää'sšlaž vuaitči ää'sšōōttâd da ââ'nned digineävvoid jiōčcnō'žžen.
- Äjšmâattam ää'sšla tuejjeed vuä'pstemvue'j- jest aa'sšid jiōčč.

Fi'ttjam raajään

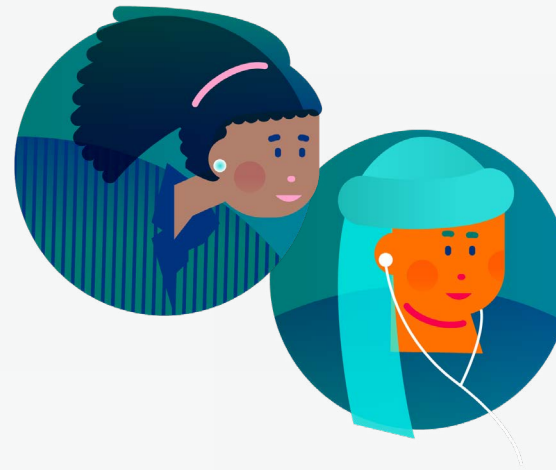
- Puk ij taarbâš siltteed jiōčč, ba digistaan vue'kk̄ lij pue'rr päi'kk̄ mättjed oōutsââ'jest. Tobdstam jiiijan siltteem raajid da vuä'pstam ää'sšla taarbše'mmen jârssi digistaan ta'rjje'e'ji ârra.
- Jiōm vää'ld ää'sšla peittsaa'nid le'be raavâs tobdstem neävvoid, mâ't-a baŋkk̄tobd- dōōgq̄id, jiōm-ka hââid ää'sšla peä'lest suu jiiijâs aa'sšid.
- Jiōm ââ'n olgglōsvaldâšm, gu vuä'pstam ää'sšlō'žže raavâs tobdstem oōlq̄teei kääz- zkōōzzi âânmōōžž. Ķe'rjjōōttâmšiat̄t mâ'ŋŋ- lest ikkânjuâkk̄mōōžž vuait̄t äü'kk̄eed vuä'pstōōzzâst, jōs tä'st lij suâppum čiōlq̄- gâŋji ää'sšlain.

Mä'htt veä'kk̄tam?

- Veä'kk̄tam ää'sšla ke'nnvō'zzen, räâuhast da sme'llkâ'ttemnalla.
- Vuâmmšam ää'sšla siltteemtää'zz da âânam huōl, što vuä'pstōs lij čiōlq̄âs da tee'rm liâ fi'ttjemnalla.
- Praavam vuä'pstōōzz oudne'mmen, što ää'sšlaž teât̄t, mâi'd leä'p tuejje'mmen.
- Veä'kk̄tam huōmstee'jen da na'ddjōssân vue'j- jest, koin vuâinam ää'sšla teâdaid.
- Äärvstam jiântta-âârrâmōōlq̄tōōzz jiōm-ka maainâst oudârra muu tiōttu puättam aa'sšid le'be ä'sšk̄i'rjid.

Mä'htt täimmjam digistaan vuäžžjen?

- Digistaan vie'kkin mättjam, mä'htt ânam digi-neävvid da liâđglaž ä'sšeemkääzzkõözzid jiõččnõ'žžen da staanjõ'žžen.
- Täävtõssân lij, što juätkast ä'sšõõttmõš oo'nnast õhttu le'be keä'ppsõs staanin.
- Tuejjääm vuä'pstemvue'jjest täaimaid jiõčč, što mättje'čim da pue'rääm jiiijan täaidään.

Fi'ttjam va'stteemvuõttan

- Ķe'rjjõõđam jiõčč raavâs tobdstõõzz õõlqtee'-jid kääzzkõözzid.
- Jõs taarbšam staan kääzzkõözz ânnmõõžžâst, fi'ttjam, što digistaan u'vddi vuäitt vuei'nned muu teâđaid.
- Leäm pâi va'stteemvuõđâst jiiijan digineäv-vast da tõn prograamin.

Mä'htt vääldam vie'kk vuâstta?

- Fi'ttjam, što digistaaneei ij vuei't vuä'psted muu pukin vue'jjin.
- Ve'rğgnii'kkin lij la'kke vuâđđeei õõlqtõs ta'rj-jeed vuä'pstõõzz jiiijâs kääzzkõözzi ânnmõõžžâst. Jeärraz kääzzkõsta'rjjeei vuä'pste še jiiijâs ää'sšlaid.
- Ve'rğgneĵ-kääzzkõözzi ânnmõ'sše vuäžž staan še Meerlažvuä'pstõõzzâst, kää'tt vuä'p-past ää'sšmeâldlaž kääzzkõözzi ärra.

Mooštak-a še

1. Lää'ddest õõlmâsvaaldâšm organisaatiai liâđglaž ä'ššeemkääzzkõõzz oudldâ'stte vuõss-sââ'jest raavâs tobdstõõzz. Raavâs tobdstõõzz vie'kkin vueitte praavâd õõ'nni identitee'tt.

- Tobdstem neävvan taimma jm. ne'ttbankktobdldõõgg, mobiilravvõs da ravvõskortt.
- Ää'sšlaž tuejjad raavâs liâđglaž tobdstõõzz pâi jiõčč.
- Vuä'pstõs kääzzkõõzz âânnmõõžžâst vuäitt oudldâ'stted ää'sšla käittsest ââ'nnem le'be muđoi ä'rğğ-luândlaž identite'tt-teâđai vuâinnmõõžž.
- Jõs ää'sšlaž lij fi'ttjam vue'jj da seännam identite'tt-teâđai vuâinnmõõžž, vuäitt vuä'pstõs juätkkjed.

2. Digistaanâst jiâ vää'ld peä'lest liâđglaž ä'sšõõttâm sii'skid (ouddm. tuärjjõõzzi ooccmõš, teä'ğğkiõtt'tõõllmõš). Tâin aa'sšin va'sttad kääzzkõsta'rjjei ää'sšlažkääzzkõs, koozz digistaan u'vddi vuä'ppast.

3. Jõs ää'sšla vuõiggâdvuõtt-tâimmââ'ntemvuõtt lij digistaan u'vddem šiätt huânnam (tiõrvâsvuõttvue'kk, peä'nec âânnmõš), suu âlgg vuä'psted kâ. kääzzkõsta'rjjei ää'sšlažkääzzkõ'sse.

4. Jõs ää'sšlaž lij vue'llâkksaž, lij vääžnai praavâd, što son fi'ttai personteâđai kiõtt'tõõllmõ'sše kuulli riiskid da jiijjâs vuõiggâdvuõđeez. Ää'sšest lââ'ss: (Ää'sšest lââ'ss: Päärnaž nee'ttest -čõõđtõõžžâst [Lapsi verkossa -julkaisussa](#))

5. Olgglõ'zzen u'vddum digistaan lij šõddi digistaan maall, kää'tt õõlqat odđnallšem silttõõzz digistaan u'vddjin, ooudâsviikkjin da vuâsttava'lddjin.

- Olgglõsvaldšem da digi-ikkânjuâkkmõš liâ kue'htt jee'resnallšem nää'l u'vdded da vuâsttavä'ldded olgglõs-staan.
- Finanss-sue'rğğ ry siâzttâll, što finanss-sue'rjj kääzzkõõzzid jiâ vuä'ppast olgglõsvaldšem prograamin, ij-ka vuä'pstei õõlqči vuei'nned ää'sšla ķe'rjjõõttmõõžž ni voo'ps. Lij pue'rr mu'stted, što olgglõs-staan jeu'žžai tääjtõõzz liâ jiânnai. Uu'd da vuâsttavä'ld digistaan staañjõ'zzen.

Digistaan vuâzzlaž -miârkk čuä'jat, što organisaatia ta'rjjad le'be ooudâsveekk digistaan da lij čõnnõõttâm digistaan eettlaž vuä'pstõõzz jää'kktummša. Loogg lââ'ss da vää'ld miârkk jiijjad õnnu dvv.fi/digituki

Digi- da meerteättkoontâr taimmai digistaan vä'lddkâaddlânji ooudâsviikkjen. Ra'vvai digisiltteei Lää'ddjânnam ooudâsviiggee'l tiõttu vuâđđeei digistaan vue'jjid da silttõõzz.